

Foto: MARTIN SKOOG

Ulf Isenborg gestaltar Snoddas i Riksteaterns föreställning "Snoddas och det kalla kriget".

"Snoddas och det kalla kriget"

Populär nostalgitripp i Boxholm

BOXHOLM
På lördag är det nostalgi som gäller i Boxholm.

Berndt Egerbladh blickar tillbaka på 1950-talet i föreställningen "Snoddas och det kalla kriget".

"Ett musikaliskt spektakel", kallar TV-profilen Berndt Egerbladh själv det program han och hans kolleger kommer att resa runt i Sverige med fram till i april. Lördagens framträdande i Boxholms Folkets hus är det första av fem i Östergötland.

Riksteatern står bakom det mycket efterfrågade arrangementet. 96 föreställningar på 95 orter gör "Snoddas och det kalla kriget" till en av Riksteaterns allra mest populära produktioner den här säsongen.

Utöver Berndt Egerbladh som kapellmästare och regissör kommer publiken att få möta skådespelarna Ulf Isenborg och Eva Bysing, samt musikerna Peo Jönis, bas, och Uffe Flink, trummor.

Svenska vissnickare som Povel Ramel, Beppe Wolgers och Lars Forsell finns representerade i den musikaliska delen av föreställningen.

Dessutom uppmärksammas andra kända svenskar, exempelvis Tage Erlander, Nacka Skoglund, Lennart Hyland och Martin Ljung, som var stora på 50-talet.

"Snoddas och det kalla kriget" hade premiär i Hudiksvall i fredags. Efter Boxholmsbesöket på lördag får ytterligare tre östgötaorter i nästa vecka uppleva 50-talet, sett genom Egerbladhs backspegel. Gänget kommer till Finspång på måndag, Valdemarsvik på onsdag och Åtvidaberg på torsdag. Efter nyår, 18 januari står dess-

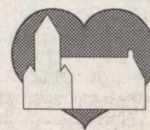
utom Vadstena på turnéprogrammet.

JOHAN RÖDIN

FYNDA HOS OSS!

Möbler • Kläder • Böcker • Prylar m m

HJÄRTA TILL HJÄRTA

SECONDHAND

BUTIKEN Storgatan 39 • 013-13 49 70

ÖPPET: TISD-FRED 10-18 • LÖRDAG 10-14

Hel Strömning

9.90 kg
Endast i dag!

Portionsforell

59.:- kg

Salt Sill fileer 1 kg burk

40.:- st

Fiskgratänger olika sorter

35.:- st

Vår egen fisksås

5.50 hg

ÖPPET: Mån-fre 9.00-19.00
Lördag 9.00-16.00

Vivo
Lucullus

LAGA DINA SKOR NU!

Kulla vägsamfällighet i Boxholm:

Vägarna måste få stödmedel

BOXHOLM

Kommunstyrelsen i Boxholm vill spara pengar genom att dra in stödet till enskilda vägar.

— Orimligt, säger **Hans Carlander, ordförande i Kulla vägsamfällighet. Vägarna används av kommunal trafik och ska därför ha kommunalt stöd.**

Kommunen vill spara 195 000 kronor per år genom att dra in stödet till enskilda vägar.

I Boxholm finns 58 samfälligheter som ansvarar för sammanlagt 24 mil enskild väg. Enligt Hans Carlander skulle Kulla vägsamfällighet, kommunens största med 1,3 mil väg, förlora 9 000 kronor årligen om kommunstyrelsens förslag klubbas av fullmäktige på måndag.

— Mest upprörande är att stödet skulle dras in med omedelbar verkan. Och eftersom pengarna delas ut i efterhand innebär det att årets stöd, som vi naturligtvis räknat med, uteblir helt, säger Hans Carlander.

Användare ska betala

Eftersom många enskilda vägar trafikeras av kommunala transporter, såsom skolskjutsar, sophämtning och post, är det helt fel att slopa stödet, enligt Carlander. Principen är, säger han, att den som regelmässigt nyttjar en väg också ska betala för den.

— Om kommunstyrelsens beslut går igenom i fullmäktige överväger Kulla vägsamfällighet att ta ut en vägavgift av kommunen. Avgiften hamnar sannolikt på ungefär samma nivå som stödet ligger på i dag.

Hans Carlanders förslag är att i stället satsa på ett differentierat stöd. Ge pengar till de enskilda vägar som är viktiga för den kommunala servicen och dra in stödet till de andra, säger han.

— Besparingen skulle i och för sig inte bli lika stor, men det skulle vara ett rättvisare system.

Kommunalrådet Eva Karlsson (s) säger, inte helt oväntat, att kommunstyrelsens förslag är

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

Hans Carlander menar att enskilda vägar behöver det kommunala stödet.

framtingat av kommunens ansträngda ekonomi.

— Den här besparingen är nödvändig. Kommunen är tvungen att prioritera vård och skola.

Statligt stöd minskas

Eva Karlsson tror inte på tanken med ett differentierat stöd.

— Det skulle bli oerhört svårt att dra gränser. Vilka vägar ska få pengar och vilka ska inte få? säger hon.

I år har även det statliga stödet till landets vägsamfälligheter minskat. Tidigare har det legat på 60 procent av vägens beräknade driftskostnad, nu har det sjunkit till 30 procent. Därmed har 1997 blivit ett extra kärt år för Boxholms vägsamfälligheter.

— Kulla vägsamfällighet kommer att gå med 30 000 kronor i förlust 1997. Men som tur är höjs det statliga stödet tillbaka till 60 procent redan nästa år. Staten har insett värdet av att hålla vägarna på en hyfsad standard.

— Det kostar att sköta en väg. Det blir ett himla liv om våra vägar inte är plogade när skolskjutsen ska fram. Bra väghållning är viktigt, säger Hans Carlander.

PER JOHNNSSON

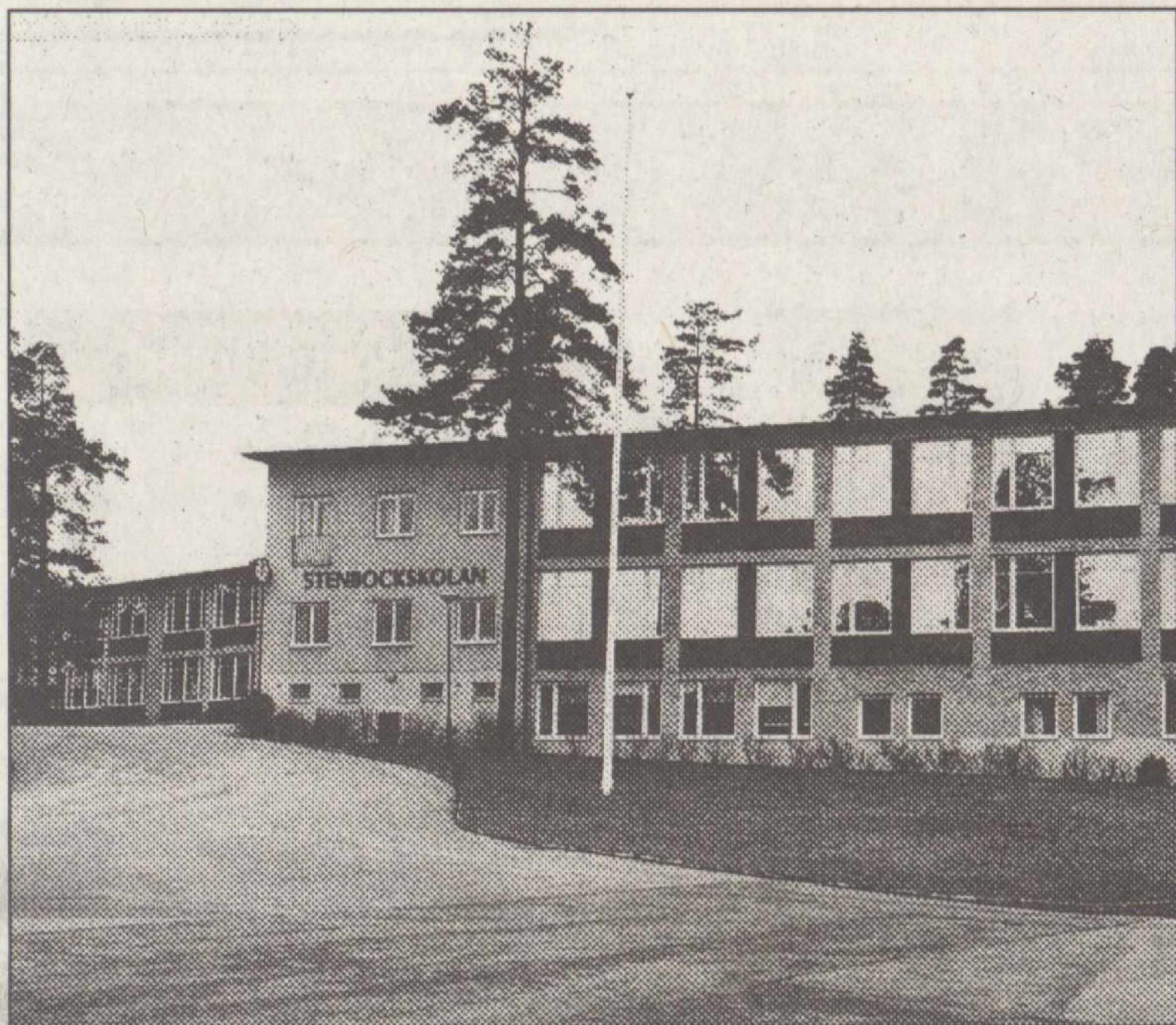
FOTNOT: Driftskostnaden för en väg bestäms av Vägverket.

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

Kulla vägsamfällighet är kommunens största med 1,3 mil enskild väg.

Boxholm

0142-501 35

I Boxholm slogs glastrutor sönder vid Stenbockskolan på fredagskvällen.

Bråk och krossade rutor

BOXHOLM

Fredagskvällen blev stökig i Boxholm. I parken utbröt bråk och oroligheter vid 23-tiden.

När polisen kom till platsen, efter cirka 20 minuter, hade det dock lugnat ned sig. Ett par överförfriskade personer blev hemskjutsade av polisen.

Samma kväll blev Stenbockskolan utsatt för skadegörelse. Polisen rapporterar om två sönderslagna glastrutor.

Vid 2-tiden på natten utbröt ett lägenhetsbråk. Innehavaren, som hade ordnat en fest, ville avhysa några stökiga gäster. Problemet klarades ut och polisen, som var på väg dit, behövde aldrig åka fram.

BIRGITTA HELLMAN

VÅR RUTA VID YTTER DÖRREN KROSSADES

NOTISEN

KL. 9. BLODSPÅR GENOM PARKERINGEN
AMBULANSEN HÅMTADE 1/2 10.

Sveriges pensionärsförbund Stenbocken hade sin våravslutning vid Bleckenstad Gård under stor uppslutning. Medlemmarna fick ingående information om lantbruket, och ladugården besöktes. En poängpromenad bland blommande fruktträd ingick också i programmet.

Wallin blir kommunchef

BOXHOLM
Nu rörs det om i Boxholms kommuns topp. Socialchef Kurt Wallin föreslås bli kommunchef med ansvar både för socialtjänsten och för kommunalkontoret. Samtidigt får skolchef Finn Mattsson ett vidgat ansvar.

Två konsulter från Komrev, Bengt Fornander och Anders Isaksson, har sedan i höstas sett över kommunförvaltningens organisation och intervjuat anställda och politiker.

Deras slutsats är att Boxholms kommun måste skapa sig en mer samlad och sammanhållen ledning för styr- och planeringsprocessen. Det måste tas mer helhetsgrepp.

De tror att en väg dit är att minska antalet förvaltningschefer till två.

De vill avveckla kultur- och fritidsnämnden och lyfta över fritidsfrågorna till barn- och utbildningsnämnden.

Kultur/biblioteksfrågorna flyttas över till kommunstyrelsen och kultur- och fritidschefstjänsten omvandlas till en tjänst inriktad på kultur och bibliotek.

I går tog kommunstyrelsen ett "inriktningsbeslut" om ny organisationsstruktur.

I princip ställer sig politikererna bakom konsulternas förslag, men detaljerna återstår att mejsla ut.

Den allra viktigaste "detaljen", vem som ska bli kommunchef, är man dock redan klar över.

— Vi förordar Kurt Wallin och har beslutat att gå till MBL-förhandlingar om att tillsätta honom, säger kommunalrådet Eva Karlsson (s).

Paulsson blir kvar

Kanslichef Sigvard Paulsson, kommunens nuvarande högste tjänsteman, kommer att finnas kvar i organisationen i betydelsefull funktion, men exakt i vilken roll vill Eva Karlsson inte gå in på, mer än att hon pekar på att kanslienheten kommer att finnas kvar.

I det skriftliga arbetsmaterial som konsulterna lämnat ifrån sig tar de inte ställning till vem som bör bli ny kommunchef.

Men enligt Eva Karlsson har de ändå bedömt att Kurt Wallin är den mest lämplige vid en internrekrytering.

— Den bedömningen har jag stött, framhåller hon.

Barnomsorgen avlyft

I och med att barnomsorgen har avlyfts från socialtjänstens

bord (skedde vid nyår) ska socialchefstjänsten i sig inte längre behöva sluka en persons fulla kapacitet.

Samtidigt har kommunen ådragit sig kritik för att kanslichefen drunknat i för mycket detaljfrågor och att det inte funnits tillräckligt med ledningsresurser till annat.

Tio av elva ledamöter i kommunstyrelsen står bakom förslaget att MBL-förhandla om Kurt Wallin som kommunchef.

Levi Eckeskog (kd) säger nej. Han anser att tjänsten ska utanonseras såväl internt som externt och att kanslichefen och socialchefen sägs upp.

Socialchef Kurt Wallin föreslås bli Boxholms kommuns högste tjänsteman. Detta på en ny tjänst som kommunchef.

— Jag tycker inte om det här sättet att göra upp internt. Kommunen måste tillåta sig att få in nytt blod och personer som ser på saker och ting med nya infallsvinklar. Och den ekonomiska kompetensen måste stärkas i det läge som vi nu är i.

Samtidigt underkänner han inte Kurt Wallins kompetens.

— Men jag tycker att han ska ställas upp mot andra kandidater. Jämföras med andra.

Orealistiskt

Eva Karlsson ser det som orealistiskt att kommunen ska kunna säga upp två chefer.

Då får, menar hon, kommunchefen absolut inte någon tid till just det långsiktiga och strategiska arbete som efterfrågas.

— Ska vi externrekrytera en kommunchef blir det högre kostnader än vad det blir med kommunstyrelsens förslag. Ändå har vi ingen garanti för att vi skulle hitta en mer lämplig person än Kurt Wallin. Han är fullt kompetent att klara detta jobb.

"Ingen defensiv åtgärd"

Kurt Wallin är 59 år. Det kan tyckas vara en defensiv åtgärd att utnämna en person i den åldern till kommunens ledande tjänsteman, men så ser inte Eva

Karlsson det. Hon är övertygad om att han krafter kvar till att driva ett aktivt utvecklingsarbete.

— Han får ju nya arbetsuppgifter, och det blir stimulerande för honom.

KARL-JOHAN NORÉN

Bangårdsarbetare förhindrade katastrof

Godståg skenade i Nässjö

BOXHOLM

Ett godståg från Boxholm, lastat med stål från Fundia, körde sex mil utan fungerande bromsar. Färden höll på att sluta med katastrof på bangården i Nässjö. Tåget var nära att i hög fart köra in i en förrådsbyggnad.

Händelsen inträffade den 16 januari men har tills i förrgår inte varit känd för allmänheten. Då avslöjade Göteborgs-Posten vad som hände strax

före kl 16 den aktuella torsdags-eftermiddagen.

Den SJ-anställda som skulle utföra bromsprovet före tågets avgång från Boxholm har tagits ur tjänst medan utredningen pågår. Vederbörande är bosatt i Östergötland.

Tåg med 16 vagnar

Ett godståg från Boxholm, med lok och 16 vagnar, rullade mot Nässjö i 90 km i timmen.

En kilometer före Nässjö station började lokföraren bromsa för att kunna köra in på gods-bangården men bromsarna tog dåligt, farten sjönk knappt.

Han började då signalera

”fara”, upprepade korta tutanden.

En bangårdsarbetare hörde signalerna och slog larm till tågklararen som la om växlar så att det skenande tåget kunde ledas ut på järnvägen mot Vaggeryd.

— Genom att tågklararen lade om växlar undveks att tåget körde in i en stoppbock, uppger SJ:s presschef Björn Halldén.

Människor i fara

Stoppbocken avslutade ett stickspår. Bakom bocken fanns Banverkets förråd.

Om tåget åkt mot bocken i sin

höga fart skulle den sannolikt ha krossats och tåget hade fortsatt in i ett av Banverkets förråd.

Banverkets anställda uppehåller sig ofta i förrådet, men det är inte klarlagt om någon fanns där när tåget närmade sig.

Så fort ett tågsätt förändras i sin konstellation på något sätt, som att det kopplas på eller av någon vagn, ska bromsprov göras före avgången.

— Alla vagnar kollas och det sker med tryckluft, uppger Björn Halldén.

En vagn bromsade?

Enligt Göteborgs-Posten har bromsprovaren i det aktuella

fallet stängt av eller glömt öppna tryckluftsledningen mellan första och andra vagnen.

Därmed har bromsarna inte fungerat på 15 av tågets 16 vagnar.

Den uppgiften kan dock inte SJ:s presschef bekräfta.

Utredning ger svar

— Vad som är gjort och inte gjort och om det varit slarv eller inte slarv är just sådant som utredningen ska ge svar på, säger han.

Utredningen görs av SJ. Järnvägsinspektionen är informerad och har begärt att få utredning-

— Vi ser väldigt allvarligt på det inträffade, säger Ulf Masgård vid Järnvägsinspektionen i Borlänge till Corren.

SJ:s trafiksäkerhetschef Henrik Block har Corren inte lyckats nå för en kommentar. Till Göteborgs-Posten säger han ”att vi ser oerhört allvarligt på händelsen”.

Mellan Boxholm och Nässjö föreligger, enligt uppgift, i gynn-samma fall inget behov av fungerande bromsar för södergående trafik. De backar som finns är uppförsbackar.

De sovande torpen i Kilarp

BOXHOLM

Regnet duggar tätt och grenarna hänger tungt över stigen, nästan svår att hitta. Ett 50-tal hembygdsvänner letar sig fram, bäst hittar fyra syskon Gustafsson.

De har gått här som barn, är födda och uppväxta i Kilarp, torpet under Skvathult dit vi är på väg.

Åsbo hembygdsförening har bjudit in till vandring och torpmärkning under rubriken "Lär känna dåtidens bygd och människor i Strålsnäs och Åsbo". Bilar från alla håll har strömmat till och svängt av mot Skvathult

Skogsberg under Skvathult var det första torpet som märktes ut. Lars Nilsson från Åsbo Löneboställe och Sten-Olof Ragnar från Hul-tekil fick förtroendet.

mellan Boxholm och Daniels-hammar med Arrebosjön väster ut i skogen och Öjarn i öster. Efter några hundra meter fortsätter färden till fots.

Åsbos högsta punkt

Vi befinner oss efter en stund på Åsbos högsta punkt, 204 meter över havet. Första torpet som skall märkas ut är Skogsberg. Den sist boende där var Karl Andersson, som lämnade torpet 1878. En stenhög minner om boplaten där Lars Nilsson och Sten-Olof Ragnar placerar minnesskylten, som tack till Åsbo hembygdsförening bjuder Skogsberg på ett par nymogna smultron som växt på kullen.

— Här borta har vi treriksröset, pekar Kjell Gustavsson i Änghemmet, Åsbo, och syftar på Åsbo, Boxholm och Malexander vars gränser strålar samman en bit bort.

Vera Lindgren som bott i Skvathult, med sina 300-åriga askträd och ovanliga kryp, i hela sitt liv letar efter källaren i det höga gräset men hittar den inte. Vi lämnar Skogsberg och vandrar mot Kilarp.

— Här ligger Skammelyckan, eller om det är där borta, säger Vera plötsligt och stannar upp. Där lurar skammen enligt gamla sägner, en kvinna som bodde där tog sitt liv och sedan händer märkliga saker, motorfordon stannar ute på vägen och mycket annat utan förklarlig anledning.

Hittar murstocken

75-årige Einar stöder sig på en bastant käpp som naturen

format perfekt för sitt ändamål. 78-åriga systern Ingrid får stöd av en hembygdsvän när de passerar djupa diken med vatten. Här har de lekt som barn och gått till skolan i Björke sex, sju kilometer bort. En promenad på cirka 13 kilometer per dag.

Plötsligt är vi framme i en liten glänta med ett stort flatberg i dagen. Bakom höga granar låg Kilarp, en tegelhög letas fram under grangrenar och gräs. Det är rester av murstocken, i stort sett det enda som finns kvar av torpet där syskonen Gustafssons föräldrar Ture och Sofia Gustafsson bodde till 1948, då de flyttade och allt revs.

Deras farfars far Gustaf Johansson kom dit 1845 och såg varg i Kilarpsskogen tio år senare.

— Torpet beboddes av samma släkt i 105 år, och min far Ture bodde här i 63 år, berättar Torsten Gustafsson och tar en tegelsten från murstocken i sin hand och tänker tillbaka. De var sju syskon i Kilarp, varav sex fortfarande är i livet och fyra deltog i torpmärkningen.

Kilarp var ett litet lantbruk på 30 skiften, små åkerlappar, tillsammans blev det ett hektar. Ett par kor, gris, några får och höns fanns på torpet.

Smedjan

När minnesskylten är på plats knallar Torsten i väg bland buskar och sly. Plötsligt stannar han upp och sparkar fram en kvarnsten under gräs och mossor.

— Den här stenen använde far när han gjorde vagnshjul.

Hjulkubben rymdes i kvarnstenens hål och runt stenen smiddes hjulringen, berättar Torsten.

Tiotalet meter längre bort hittar Torsten en stensamling under hängande grangrenar som ett par hembygdsvänner hjälps åt att bryta bort.

— Det här är det enda som är kvar av smedjan där det gjordes i stort sett allt som behövdes i bygden. Ibland hände det att det tog eld, men vi lyckades alltid att släcka, berättar Torsten.

En bit längre ner mot kärret låg bykplatsen, och skulle man hämta vatten fick man gå till Malexander, ja inte till samhället utan någon meter innanför gränsen mot Malexander.

— Det känns både vemodigt och glädjande, vemodigt när man tänker tillbaka på livet i Kilarp och glädjande att de gamla torpen märks ut, sade Einar.

— Hembygdsföreningen gör ett jättebra arbete med det här, sade 78-åriga Ingrid, som tänkt sjunga "Härlig är jorden" vid ruinen av barndomshemmet Kilarp, men orken tog slut efter den besvärliga promenaden.

SVEN FRANSSON

FOTNOT: Ytterligare fyra torp märktes ut innan dagen var slut, och fler skall få sin skylt lovar Åsbo hembygdsförening.

Foto: SVEN FRANSSON

— Här skall skylten stå, så nära den rasade murstocken som möjligt, sade syskonen Torsten, Ragnar, Einar och Ingrid Gustafsson vid sin barndoms uppväxtplats. Torsten och Ragnar begrundar en tegelsten från den raserade murstocken.